

ՀՏԴ:947.925 Մելքոնյան

DOI: 10.54503/0135-0536-2026.1-294

ԱՇՈՏ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ
(Ծննդյան 65-ամյակի առթիվ)*

Լրացավ պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ՀՀ ԳԱԱ ակադեմիկոս, Պատմության ինստիտուտի երկարամյա տնօրեն, «Պատմաբանասիրական հանդես»-ի խմբագրական խորհրդի նախագահ Աշոտ Աղասու Մելքոնյանի ծննդյան 65-ամյակը: Հայագետի վաստակաշատ անունն ուղեկցում է նրան աշխատանքային առաջին իսկ քայլերից, ով իր ճանապարհին անցել է Պատմության ինստիտուտում:

Աշոտ Մելքոնյանը ծնվել է 1961 թ. փետրվարի 16-ին Ախալքալաքում: 1977 թ. ոսկե մեդալով ավարտել է տեղի Դերենիկ Դեմիրճյանի անվան թիվ 4 հայկական միջնակարգ դպրոցը և ընդունվել Երևանի պետական համալսարանի պատմության ֆակուլտետ: Ուսումնառության տարիներին գերազանց առաջադիմության համար ստացել է Հակոբ Մանանդյանի անվան

կրթաթոշակ: 1982 թ. գերազանցության դիպլոմով ավարտելով բուհը մինչև 1985 թ. եղել է ԵՊՀ-ի հայոց պատմության ամբիոնի ասպիրանտ: 1989 թ. Ա. Մելքոնյանը պաշտպանել է թեկնածուական ատենախոսություն «Արևմտյան Հայաստանի Էրզրումի նահանգի հայ ազգաբնակչությունը XIX դարի առաջին երեսնամյակին» թեմայով՝ ստանալով պատմական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան:

1986 թ. հոկտեմբերից Ա. Մելքոնյանն աշխատանքի է անցել Հայաստանի գիտությունների ակադեմիայի պատմության ինստիտուտում, նախ՝ որպես լաբորանտ, ապա՝ գիտաշխատող, գիտական քարտուղար և գիտական հարցերով փոխտնօրեն: 2002 թ. պաշտպանել է դոկտորական ատենախոսություն՝ «Ջավախքը 19-րդ դարում և 20-րդ դարի առաջին քառորդին» թեմայով: Նույն թվականին ընտրվել է ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն: 2004 թ. ստացել է պրոֆեսորի գիտական կոչում: 2006 թ. ընտրվել է ԳԱԱ թղթակից անդամ, 2014 թ.՝ ԳԱԱ ակադեմիկոս:

Ա. Մելքոնյանի կենսագործունեության ոլորտը լայն է և ընդգրկուն. փայլուն հետազոտող է, հմուտ գիտակազմակերպիչ, մանկավարժ, մեր երկրի հասարակական-քաղաքական կյանքի ակտիվ ու սկզբունքային մասնակից: Եվ այս ամենի համար նախևառաջ պարտական է հայրական՝ մանկավարժ, վաստակավոր ժուռնալիստ Աղասի Հարությունի Մելքոնյանի օջախին:

* Ներկայացվել է 23. II. 2026 թ., ընդունվել է տպագրության 20. III. 2026 թ.:

Որպես հետազոտող ու գիտության կազմակերպիչ Ա. Մելքոնյանն իրավամբ մեծ հեղինակություն է վայելում ինչպես հայրենական և արտերկրի հայագիտական ու հասարակագիտական շրջաններում, այնպես էլ ընթերցող լայն հասարակայնության միջավայրում: Արտակարգ աշխատասիրությունը և գիտական հետաքրքրությունների ընդարձակ շառավիղը՝ Արևմտյան Հայաստանի պատմական ժողովրդագրություն, Հայկական հարց, Հայոց ցեղասպանություն, Ջավախքի պատմություն, հայ-վրացական, հայ-թուրքական հարաբերություններ, Հայաստանի պետականության պատմություն և այլն, նրան հնարավորություն է տվել հեղինակել 20 գիրք և շուրջ 500 գիտական հոդված: Դրանց հրատարակության աշխարհագրական սահմանները շատ լայն են՝ լույս են տեսել ոչ միայն մեզանում, այլև Ռուսաստանում, ԱՄՆ-ում, Մեծ Բրիտանիայում, Ֆրանսիայում, Վրաստանում, Լիբանանում, Եգիպտոսում, Իրանում, Արգենտինայում, Հունգարիայում, Լեհաստանում:

Ա. Մելքոնյանի մենագրական առաջին երախայրիքը 1994 թ. լույս տեսած «Էրզրում. Էրզրումի նահանգի հայ ազգաբնակչությունը 19-րդ դարի առաջին երեսնամյակին (պատմաժողովրդագրական ուսումնասիրություն)» աշխատությունն է: Ինչպես հայտնի է, թուրքական պատմագիտությունը ազգայնական ու պանթուրքիստական դիրքերից տասնամյակներ շարունակ այն միտքն է զարգացնում, թե պատմական բոլոր ժամանակներում Արևմտյան Հայաստանում կամ, ինչպես իրենք են գրում, Արևելյան Անատոլիայում, չի եղել մի վարչամիավոր, որտեղ հայերը կազմեին բնակչության մեծամասնություն: Հեռուն գնացող մի կեղծիք, որի նպատակն այդ տարածքների նկատմամբ մեր ժողովրդի իրավունքի ժխտումն է: Թուրքերի այս պնդումների մերկացման տեսակետից խիստ արժեքավոր է Արևմտյան Հայաստանի զգալի մասը կազմող Էրզրումի նահանգի պատմաժողովրդագրական խնդիրների ուսումնասիրության ուղղությամբ Ա. Մելքոնյանի տքնաջան աշխատանքի շնորհիվ ստեղծված այս մենագրությունը: Ուսումնասիրություն, որը լույս է սփռում ժողովրդագրական բուռն գործընթացներով անցնող ընկնող մի ժամանակահատվածի՝ XIX դ. առաջին երեսնամյակի պատմական բազմաթիվ անցուդարձերի վրա: «Մելքոնյանի մենագրության հաջողությունը պայմանավորված է եղել երկու էական հանգամանքով, – այս գրքի մասին գրած «Արժեքավոր աշխատություն Կարնո նահանգի մասին» վերնագրով գրախոսականում մասնավորապես նշել է ԳԱԱ թղթակից անդամ Հ. Բարթիկյանը: – Առաջին՝ հեղինակը օգտագործել և շրջանառության մեջ է դրել բազմաբնույթ և հարուստ աղբյուրագիտական նյութ: Օգտագործվել են ինչպես Երևանի (հատկապես Մատենադարանի մի շարք ֆոնդեր), այնպես էլ Մոսկվայի և Թբիլիսիի տարբեր արխիվների նյութեր: ... Երկրորդ՝ մանրակրկիտ համատեղվել է հավաքված հարուստ նյութը և Կարնո նահանգի 16 գավառների ժողովրդագրության, նրանցում ազատագրական շարժումների, սոցիալ-տնտեսական կյանքի վերաբերյալ ստեղծվել է աշխատությունների մի ինքնատիպ շարք:

Հեղինակի ուշադրության կենտրոնում են այնպիսի կարևոր հիմնախնդիրներ, ինչպիսիք են նահանգի բնակավայրերի տեղագրությունը, ազգաբնակչության թվաքանակը, ազգային կազմը, էթնիկական տեղաշարժերը, դրանց սոցիալ-քաղաքական նախադրյալների բացահայտումը և այլն» («Հայաստանի Հանրապետություն», 22. XI. 1994):

Իր այս աշխատությամբ, փաստորեն, Ա. Մելքոնյանը հայ պատմագիտության ասպարեզում միանգամայն նոր բնագավառի՝ Հայաստանի շրջանների ժողովրդագրական հետազոտության սկիզբ է դրել՝ խիստ կարևորելով դրա հրատապությունն ու քաղաքական նշանակությունը:

Այս մենագրության տրամաբանական շարունակությունը կարելի է համարել Ա. Մելքոնյանի «Ջավախք. պատմության ուրվագծեր» (1999) և «Ջավախքը 19-րդ դարում և 20-րդ դարի առաջին քառորդին» (2003) աշխատությունները, քանզի ջավախահայերի մեծ մասի նախնիները տեղափոխվել էին Էրզրումի նահանգից 1829-1830 թթ.: Նշված գրքերից երկրորդը ներառում է հետազոտական իմաստով տարողունակ ժամանակաշրջան ու նվիրված է հայ պատմագրության մեջ սակավ ուսումնասիրված, բայց մեծ կարևորություն ներկայացնող բնագավառներից մեկին՝ Հյուսիսային Հայաստանի պատմական ժողովրդագրության խնդիրներին, որոնք, պայմանավորված ներկա ժամանակաշրջանում տարածաշրջանային նոր զարգացումներով, զուտ գիտական նշանակությունից բացի, ձեռք են բերում նաև քաղաքական, գործնական, այժմեական հնչեղություն ու կարող են ուղեցույց լինել քաղաքագետների, ռազմավարությամբ զբաղվող մեր պետական, քաղաքական գործիչների համար: Մենագրությունն ընդգրկում է Ջավախքի քաղաքական պատմության, պատմական աշխարհագրության, Հայ առաքելական եկեղեցու պատմության, երկրագիտության ու քարտեզագրության, մշակութաբանության, վիճակագրության բնագավառները իրենց ամբողջության մեջ: Արդեն իսկ նկատվել է, որ չնայած գրքի վերնագրին՝ այն ավելի ընդգրկում է և շոշափում է բազմաթիվ ու բազմապիսի հարցեր: Գիտական շրջանառության մեջ դնելով արխիվային հարուստ նյութեր՝ այն խիստ օգտակար է ինչպես Ջավախքի, այնպես էլ հարևան Ախալցխայի, Ասպինձայի, Ծալկայի և այլ գավառների, առհասարակ հայ-վրացական հարաբերությունների ու ողջ տարածաշրջանի պատմության ուսումնասիրության համար: «Ա. Մելքոնյանն ընտրել է թեմայի բազմաքանակ ու բազմաբնույթ, հաճախ խճողված հարցերը քննարկելու և լուսաբանելու միանգամայն ճիշտ ու արդարացված եղանակ՝ պատմաքննական մեթոդը, – նկատել է ակադեմիկոս Վ. Բարխուդարյանը՝ գրախոսելով սույն գիրքը: – Շնորհիվ լեզուների և առաջին հերթին վրացերենի իմացության, բոլոր անհրաժեշտ սկզբնաղբյուրների ու գրականության նյութը ներառելու և պատմագիտական հիմնավոր պատրաստվածության՝ Աշոտ Մելքոնյանը ստեղծել է բարձրարժեք ու մնայուն աշխատություն: Տեսական լավ պատրաստվածությունը, պատմական աշխարհագրության և ժողովրդագրության՝ հեղինակի մասնագիտական իմացությունները մեծապես նպաստել են հաջողված մենագրություն ստեղծելուն: Հաջողության գրավականներից մեկն էլ եղել է այն, որ հետազոտողը պատմական երկարատև ժամանակաշրջանում իրեն զբաղեցնող հիմնահարցերը քննարկել է Անդրկովկասի և Ռուսաստանի պատմության ընդհանուր հետնախորքի վրա: Մենագրության ընդհանրացումներն ու եզրահանգումները փաստագրված են ու համոզիչ» (ՊԲՀ, 2003, № 2, էջ 297):

Ա. Մելքոնյանի գրչին է պատկանում նաև «Նյութեր Ախալցխայի և Ախալքալաքի դարոցների պատմությունից (19-րդ դար – 20-րդ դարի սկիզբ)» (2005) աշխատությունը, որտեղ եկեղեցու թեմական կառույցների ընդհանուր հենքի վրա նկարագրվում են հիշյալ երկու գավառների հոգևոր-կրթական կյանքը, 1829 թ.

Ռուսաստանին միացումից հետո Սամցխե-Ջավախքում հայ քաղաքական ու հոգևոր-կրթական կյանքի աշխուժացման միտումները, երբ ծխական, մասնավոր ու պետական հարյուրավոր դպրոցներ էին բացվել տարածաշրջանում: Աշխատությունը համալրված է արխիվային բազմաթիվ փաստաթղթերով՝ որպես առարկայական հետազոտվող նյութ:

Ի մի բերելով իր բազում հոդվածները՝ Ա. Մեքոնյանը 2011 թ. հրապարակ է հանել «Հայաստանի պատմության և ժողովրդագրության հիմնահարցեր (հոդվածների ժողովածու)» գիրքը: Այդ նույն թվականին ծննդյան 50-ամյակի առթիվ լրյս է տեսնում նրա կենսամատենագիտությունը: Գրքույկն ամփոփում է անվանի պատմաբանի 25-ամյա գիտահասարակական գործունեության ամբողջական պատկերը՝ անչափ խոսուն լուսանկարների մի խմբաքանակով:

Բացի մենագրական աշխատանքներից՝ Ա. Մեքոնյանը նաև կոլեկտիվ աշխատանքի ջատագով է. այսպես՝ Վ. Ղազախեցյանի հետ կազմել ու խմբագրել է «Հայաստանը պետական գաղտնի փաստաթղթերում (1922–1929 թթ.)» (2008) ժողովածուն, Է. Լ. Դանիելյանի համահեղինակությամբ գրել է «Հայոց պատմություն. հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը» (2008) գիրքը:

Հարկ է առանձնահատուկ նշել պատմաբանի հայրդու քաղաքացիական հստակ ու սթափ դիրքորոշումը մեր ժողովրդի համար կենսական նշանակություն ունեցող հարցերի, մասնավորապես Հայկական հարցին, Հայոց ցեղասպանությանը, հայ-թուրքական արձանագրություններին, հայ-վրացական փոխհարաբերություններին վերաբերող հիմնախնդիրների հրապարակային քննարկումների ժամանակ: Այդ հարցերին են նվիրված «Հայոց պատմության դասերն ու պատգամները» (2013) և «Յեղասպանություն և հայրենագրկում. ճանաչումից հատուցում (հոդվածներ և հարցազրույցներ)» (2015) ժողովածուները: Դրանցից երկրորդում տեղ են գտել նաև Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ տարբեր լեզուներով հեղինակի ինչպես հրատարակված, այնպես էլ անտիպ հոդվածները, զեկուցումները և հարցազրույցները: Հայոց Մեծ եղեռնի հետևանքների վերացման, այն է՝ հատուցման հասնելու տեսանկյունից կարևորվում է միջազգային օրենսդրության մեջ հայրենագրկում հասկացության ձևակերպման անհրաժեշտությունը, այդ հարցում համահայկական և պետական հայեցակարգի ստեղծումը (ժողովածուի մասին պ. գ. թ. Արմեն Կարապետյանի գրախոսականը տե՛ս ՊԲՀ, 2016, № 1, էջ 224–227):

Ակադեմիկոս Ա. Մեքոնյանի գիտակազմակերպչական գործունեության մասին մեր խոսքը թերի կլինի, եթե հատուկ չնշվի նրա տքնաջան աշխատանքը «Հայոց պատմություն» ակադեմիական նոր բազմահատորյակի հրատարակության պատրաստման ու տպագրության հարցում: Նկատենք, որ նրա տնօրինության օրոք Պատմության ինստիտուտում հիմնվեց «Մեսրոպ արք. Աշճյան» գիտական կենտրոնը, արքեպիսկոպոսի անունը կրող մատենաշարը, սկսեցին պարբերաբար հրատարակվել «Հայոց պատմության հարցեր» տարեկան ժողովածուները, ստեղծվեց ինստիտուտի գիտահրատարակչական-տպագրական բազան: Գնահատելի է Ա. Մեքոնյանի նախաձեռնությունը Մուղնիի դպրոցն անվանի հոգևորական Մեսրոպ արք. Աշճյանի անվամբ կոչելու և Սրբազանի արձանը տեղադրելու գործում:

Ա. Մելքոնյանն իր գիտական եզրակացություններն ու մտորումները տարիներ ի վեր ներկայացրել է ու այսօր էլ շարունակում է այդ արդյունավետ շփումը լսարանների հետ տարբեր գիտաժողովներում, նաև դասախոսություններով ու ելույթներով հանդես է գալիս ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ արտերկրում՝ իր ծանրակշիռ խոսքն ուղղելով սփյուռքահայ և օտարազգի ունկնդիրներին՝ Ուկրաինայում, Գերմանիայում, Վրաստանում, ԱՄՆ-ում, Թուրքիայում, Ռուսաստանում, Ֆրանսիայում, Եգիպտոսում, Շվեդիայում, Իրանում, Իսպանիայում, Լիբանանում, Հունաստանում, Շվեյցարիայում, Հունգարիայում, Սիրիայում, Մեծ Բրիտանիայում, Կիպրոսում, Մոլդովայում:

Գիտավարչական աշխատանքին զուգահեռ ակադեմիկոսը վարում է նաև մանկավարժական եռանդուն գործունեություն, դասավանդում է Երևանի պետական համալսարանում, ԳԱԱ միջազգային գիտակրթական կենտրոնում, 2004–2006 թթ. զբաղեցրել է Երևանի Մխիթար Հերացու անվան բժշկական համալսարանի հասարակական գիտությունների ամբիոնի վարիչի պաշտոնը: Դասախոսական աշխատանքը նպաստել է, որ նա ստեղծի նաև բուհական ու դպրոցական մի շարք դասագրքեր: Բազմիցս եղել է տարբեր բուհերի (Երևանի պետական, Ի. Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական, Արցախի պետական համալսարաններ, Գյումրիի մանկավարժական ինստիտուտ) պատմության ֆակուլտետների պետական քննական հանձնաժողովների նախագահ:

Ա. Մելքոնյանը գլխավորում է Պատմության ինստիտուտի գիտական ու նույն ինստիտուտում գործող 004 Հայոց պատմության մասնագիտական խորհուրդները, ԵՊՀ խորհրդի, Պատմության ֆակուլտետի, Արևելագիտության ինստիտուտի, Երևան քաղաքի պատմության թանգարանի գիտական խորհուրդների անդամ է: Գիտական մի քանի հանդեսների ու տարեգրքի [«Հայոց պատմության հարցեր» (խմբագիր), «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», «Պատմաբանասիրական հանդեսի», «Բանբեր հայագիտության», «Բանբեր Հայաստանի արխիվների», «Կանթեղ», «Վէմ», «Պատմություն և մշակույթ», «Պատմություն և հասարակագիտություն», «Вестник гуманитарных и юридических наук (Ставрополь, Северокавказский федеральный университет)» և այլն] խմբագրական խորհուրդների անդամ է:

Ա. Մելքոնյանը գրասենյակային գիտնական չէ. հետազոտական, գիտավարչական ու մանկավարժական աշխատանքով տարիներ շարունակ (սկսած 1997 թ.) ծանրաբեռնված լինելով՝ մեկնել է Արևմտյան Հայաստան, շրջել մեր Հայրենիքի տարածքներով, ապա աշխատություններով ու տեսաֆիլմերով իր տպավորությունները կիսել հայրենակիցների հետ: Այդ ուխտագնացությունների արդյունք է «Կարոտի Էրգիր» (2006) ֆիլմը: 2007 թ. օգոստոսի 10-ին՝ հայ ժողովրդի համար բախտորոշ Սևրի դաշնագրի ստորագրման օրը, նա բարձրացել է Արարատ լեռան գագաթը և դրա հիման վրա ստեղծել «Արարատ. Հայոց անմահության խորհուրդը» գիտահանրամատչելի աշխատությունն ու պատմավավերագրական համանուն ֆիլմը (2008)՝ նվիրված հայ նոր գրականության հիմնադիր, մեծ լուսավորիչ Իսախանուր Աբովյանի ծննդյան 200-ամյակին (1809 թ.) և Դորպատի համալսարանի պրոֆ. Ֆրիդրիխ Պարրոտի հետ Ի. Աբովյանի Արարատի գագաթը բարձրանալու 180-ամյակին (1829 թ.): Գրքի և ֆիլմի պատմափաստագրական, պատմաճանաչողական, գաղափարադաստիարակչական, ազգային-

հայրենասիրական կողմնորոշիչների մասին բովանդակալից գրախոսությամբ հանդես է եկել պ. գ. թ. Քնարիկ Ավագյանը (տե՛ս «Լրաբեր հասարակական գիտությունների», 2009, № 1, էջ 252-257):

Ա. Մելքոնյանը բեղմնավոր գործունեություն է ծավալել իբրև ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն: Նրա շնորհիվ սոցիալ-տնտեսական աննպաստ պայմաններում հնարավոր եղավ պահպանել ինստիտուտի գիտական ներուժը, ստեղծել աշխատանքային բարենպաստ միջավայր: Զգալի է նաև հոբելյարի ներդրումը գիտական երիտասարդ կադրերի պատրաստման ասպարեզում: Նրա ղեկավարությամբ պաշտպանվել է 21 թեկնածուական ատենախոսություն, որոնք նվիրված են եղել Հայաստանի պատմական ժողովրդագրության, ցեղասպանության և այլ թեմաներին: Նա եղել է մի շարք ատենախոսությունների ընդդիմախոս: Իսմբագրել է բազմաթիվ գիտական աշխատություններ:

Ա. Մելքոնյանի ղեկավարության տարիներին ինստիտուտն արձանագրել է լուրջ ձեռքբերումներ. ակտիվացրել գործակցությունն ինչպես Սփյուռքի մեր հայրենակիցների, այնպես էլ արտասահմանյան գիտական շրջանակների հետ:

Օրինակելի է գիտությունը հասարակական-քաղաքական գործունեությանը շաղկապելու նրա մեծ հմտությունը: Ա. Մելքոնյանը մշտապես մտահոգված է մեր երկրի հոգսերով, իրականացրել և իրականացնում է հասարակական-քաղաքական արդյունավետ գործունեություն:

Աշխարհով մեկ սփռված հայությունը քաջածանոթ է հայ-թուրքական հարաբերությունների և նախաստորագրված արձանագրությունների վերաբերյալ Ա. Մելքոնյանի դիրքորոշմանը: Քաղաքացիական արիության ու սեփական հավատամքին անդավաճան մնալու վառ օրինակ է ՀՀ Ազգային ժողովում «Նախաստորագրված արձանագրությունները և Հայաստան-Թուրքիա հարաբերությունների կարգավորման գործընթացը» թեմայով 2009 թ. հոկտեմբերի 1-ին խորհրդարանական լուսններին նրա համարձակ ելույթը:

2010 թ. ՀՀ պաշտպանության նախարարին կից հասարակական խորհրդի նախաձեռնած «Պատմության և մշակույթի էջեր» ծրագրի շրջանակներում հանրապետության այլ գիտնականների, մտավորականների հետ մեր հոբելյարը հայրենասիրական դասախոսություններ է կարդացել Հայոց բանակում՝ նպաստելով ինչպես զինվորների ռազմահայրենասիրական ոգու, այնպես էլ պատմաճանաչողական կարողությունների բարձրացմանը:

Անվանի պատմաբանն իր գիտավարչական, մանկավարժական ու հասարակական ակտիվ գործունեության համար արժանացել է մի շարք մրցանակների ու պարգևների: Այսպես՝ նրա «Էրզրում» մենագրությունը և Էրզրումի նահանգի գավառների պատմությանը նվիրված շուրջ 30 հոդվածներն արժանացել են «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի կազմակերպած «Երիտասարդ գիտնական-94» մրցույթի գլխավոր մրցանակին, իսկ «Ջավախքը 19-րդ դարում և 20-րդ դարի առաջին քառորդին» աշխատությունը՝ «Գուրգեն Մելիքյանի Քաջաթաղի բազմազավակ ընտանիքների» հիմնադրամի դրամաշնորհին և Թեքեյան մշակութային միության «Հայկաշեն Ուզունյան» մրցանակին (2004 թ.): Նա պարգևատրվել է Հայաստանի և Արցախի հանրապետությունների կառավարական բարձր պարգևներով: Այսպես՝ Երևանի բժշկական համալսարանի «Ու-

կե» (2005թ.), «Ֆրիտյոֆ Նանսեն» (2010թ.), ԵՊՀ-ի և «Մանկավարժական Համալսարան» ոսկե (2011 թ.), ՀՀ ՊՆ «Գարեգին Նժդեհ» (2011 թ.) մեդալներով: Պատմագիտության բնագավառում ձեռք բերած ակնառու հաջողությունների համար Ա. Մեքոնյանը 2003 թ. պարգևատրվել է «Մովսես Խորենացի», իսկ 2005 թ. Հայոց ցեղասպանության 90-ամյա տարելիցի միջոցառումներին ակտիվորեն մասնակցելու համար՝ ՀՀ վարչապետի մեդալներով, նաև «ԼՂՀ ազգային-ազատագրական պայքարի 25-ամյակի առթիվ» հուշամեդալով (2013 թ.), «Անդրանիկ Օզանյան» (2013 թ.), «Արգիշտի Առաջին» (2014 թ.), «Վաչագան Բարեպաշտ» (2018 թ.) մեդալներով:

Ակադեմիկոս Ա. Մեքոնյանին՝ ներքին ազատություն ունեցող, համարձակ, կամեցող մարդուն, մաղթում ենք երկար տարիների կյանք ու բազմաթիվ աշխատություններ՝ ի մարմնավորումն իր գիտական անսպառ մտահղացումների և երիտասարդական ավյունի:

ԱՆՈՒՇԱՎԱՆ ԶԱՔԱՐՅԱՆ

Իմբագրության կողմից

Հանդեսի իմբագրական խորհրդի հետ ի սրտե շնորհավորում ենք անվանի գիտնականին, նրան մաղթում քաջառողջություն և գիտական ասպարեզում նորանոր ձեռքբերումներ: